

Starostka obce
Obecní úřad
Hlavní 205
756 63 Krhová

4.3.2015

Podle § 16a zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, podáváme stížnost na výši úhrady sdělené ve Vašem dopise ze dne 11.2.2015 (č.j.: OU Krhova 0212/2015).

Uvedený zákon upřesňuje, že obce je možné žádat úhradu nákladů za výše úhrady, než je třeba pro úhrady spojené s:
- přenosem kopí,
- datami (in technických nosičů dat
- nosičem informací (např. CD)
- mimořadně rozsáhlým vyhledáním informací

Zadost o informace ve smyslu zákona 106/1999 Sb. doručená 2.2.2015 se týkala seznamu došlých faktur a seznamu výdajových dokladů za období 2013- leden 2015

V oznámení požadujete úhradu ve výši 843.-Kč. Z toho 93.-Kč za tisk a 750.-Kč jako osobní náklady za každou započatou hodinu vyhledávání, tedy za 3 hodiny vyhledávání. Žadatel nesouhlasí s počítací částkou 750.-Kč, která by se měla týkat úhrady za „mimořadně rozsáhlé vyhledávání“ požadovaných informací.

Důvody nesouhlasu:

1. Uvedená informace se týká běžné účetní sestavy, jejíž poskytnutí a přenesení na datový nosič by mělo být otázkou několika málo minut.
Podle § 8 zákona č. 563/1991 Sb. vede obec jako účetní jednotka: *„účetnictví správně, úplně, průkazně, srozumitelně, přehledně a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů“*. Pokud by tedy obec postupovala v souladu s předpisy o vedení účetnictví, není přípustné, aby vyčlenila na vyhledání informací ze žádosti 3 hodiny.
Z výše uvedeného důvodu nemůže jít o „mimořadně rozsáhlé vyhledávání informací“, za které je požadována úhrada. Navíc je v ceníku úhrad obce (který se navíc na žádost nevztahuje, viz. dále bod 3), definice pojmu mimořadně rozsáhlého vyhledávání informací poněkud sverážna. Má jít o práci, která trvá déle než 30 minut.

Uvedená částka 750.-Kč, pokud má být přepočtena na úhradu za tisk a za výše úhrady, je 843.-Kč. Žadatel nesouhlasí s tímto rozsáhlým vyhledáváním informací, které by mělo být poskytnuto bez úhrady. Pokud by obec přesto byla nucena poskytovat výše uvedené informace, měla by být úhrada za tyto informace poskytnuta pouze v případě, kdy by bylo nutné poskytnout informace, které jsou mimořádně rozsáhlé a vyžadují mimořádné úsilí.

Pokud žadatel v žádosti požadoval vydání konkrétních dokumentů (jejich kopií), lze pod pojem vyhledávání informace podřadit čas strávený fyzickým shromážděním těchto dokumentů pracovníky povinného subjektu, nikoliv však i čas strávený např. samotným zjišťováním kde jsou tyto dokumenty uloženy, neboť v takovém případě by vnitřní organizace spisovné služby povinného subjektu sloužila k tíži žadatele, tedy čím složitější systém, tím vyšší úhrada nákladů což je nepřijatelné.

Mimordádně rozsahle vyhledávání informací, tak nemůže být odvozeno od komplikovanosti vnitřního systému, který povinný subjekt sám stanovil pro ukládání informací (dokumentů), resp. pro postup při vyřizování žádostí. Nemůže jít k tíži žadatele stav, kdy je vnitřní systém obce nastaven nepřiměřeně složitě.

2. Z oznámení o požadavku na úhradu dané částky není vůbec patrné, jakým způsobem a na jakou činnost byly vynaloženy. Je zde pouze odkaz na ceník úhrad schválený radou obce.

Podle § 17 odst. 3 musí být z oznámení zřejmé, „na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena“. Z tohoto ustanovení, stejně jako z důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb., vyplývá, že zaslana výzva musí být dostatečným způsobem a dostatečně konkrétně odůvodněna. Nepostačí tedy obecné konstatování, že za poskytnutí informace bude požadována určitá náhrada nákladů, protože v oznámení je vždy nutné vyčíslení nákladů propojit s bližší specifikací informací, které budou poskytnuty a s odůvodněním výše nákladů.

3. K datu podání žádosti (tj. 2.2.2015), žádný ceník úhrad v obci neexistoval a byl urychleně předložen starostkou obce radě ke schválení 10.2.2015.

Podle § 5 odst. 1 písm. h) a odst. 4 je povinný subjekt povinen přijmout a zveřejnit sazebník úhrad za poskytování informací, který musí v souladu s § 3 nařízení č. 173/2006 Sb. stanovit jednotkové sazby jednotlivých nákladů uvedených v § 17 odst. 1. Účelem vydání a zveřejnění sazebníku je předem informovat žadatele, že povinný subjekt (obec) bude při vyřizování žádostí uplatňovat úhradu a umožnit mu, aby se s možnou výší předem seznámil. Komentář² k tomuto zákonu tedy ukládá povinnému subjektu zveřejnit sazebník, a tedy jestliže sazebník zveřejněn nebyl, povinný subjekt porušil zákon o svobodném přístupu k informacím a takové porušení má (opět dle zmíněného komentáře) negativní následek v podobě ztráty práva na úhradu.

Pro povinnost zveřejnit sazebník „předem“ ostatně hovoří i čl. 7 Směrnice ES 2003/98/ES, který toto přímo ukládá: „Podmínky a standardní poplatky použité pro opakované použití dokumentů, které mají v držení subjekty veřejného sektoru, jsou stanoveny předem a zveřejněny v elektronické formě, pokud je to možné a vhodné. Subjekt veřejného sektoru na žádost uvede základ pro výpočet zveřejněných poplatků. Příslušný subjekt veřejného sektoru rovněž uvede

¹ TUREK, Adam a Lukáš ROTHANZL, *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*, 2., aktualizované rozšířené vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 1031 p., ISBN 9788072018680.

² TUREK, Adam a Lukáš ROTHANZL, *Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář*, 2., aktualizované rozšířené vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 1031 p., ISBN 9788072018680, strana 824

řádky budou zohledněny při výpočtu poplatku v atypických případech. Subjekty veřejného sektoru zajistí, aby byli žadatelé o opakované použití dokumentu informováni o dostupných prostředcích pro zjednání naprawy ohledně rozhodnutí nebo postupu, které se jich týkají.

V případě, že by byl sazebník schválen a zveřejněn až po datu podání žádosti, a přesto by dopadal na tuto žádost, jednalo by se, zcela zjevně, o retroaktivitu. Ta nastává, když právní norma (či v tomto případě sazebník) stanoví, že se podle ní posoudí i právní skutečnosti, které nastaly před jejím vznikem. **V právní teorii a praxi je takovýto postup nežádoucí, a dokonce i protiústavní.**

4. Částka 250 Kč hod uvedená v ceníku úhrad obce Krhova neodpovídá § 7 nařízení č. 173/2006 Sb., který stanoví, že hodinové sazby mají být odvozeny z nákladu na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací. Z toho plyne, že konkrétní hodinová sazba této úhrady musí odražet skutečné platové (mzdové) a ostatní osobní náklady spojené s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací.